

ÄR STADEN NORM?

2017-03-02

Av: Härifrån

Varför talas det inte om normer som har med plats att göra? Det sätt på vilket vi talar om landsbygd och stad formar verkligheten och påverkar både individer och samhället i stort.

Att det finns normer som styr är inget nytt. Och inget konstigt. Det är ofrånkomligt att vi både medvetet och omedvetet skapar normsystem för att ha något att hålla oss till. Som en hjälp att förenkla tillvaron. Problemet är när normerna tränger undan och trycker ner det som inte passar in. När de som inte följer normen värderas lägre och prioriteras ner och därför inte har samma möjligheter.

När det gäller normer kopplat till kön, har vi kommit en bit på väg. Och även om det i stor utsträckning fortfarande är den vita mannen som utgör normen, finns det en större medvetenhet om att det är en norm som behöver synas i sömmarna. De flesta tycker inte att det är ok att vi skräddarsyr system som i första hand passar (vita) män. När det däremot gäller plats finns det fortfarande en stor okunskap om de normer som råder och en utbredd aningslöshet kring deras konsekvenser. Få ser och upprörs över hur vi låter staden bli utgångspunkt för hur vi planerar vårt samhälle. Det är ingen som protesterar när pengar fördelas och satsas där det finns flest människor. Att huvudkontor och myndigheter placeras där det finns mycket folk och goda kommunikationer. Det är ju fullkomligt logiskt. Ingen ifrågasätter att vi på det sättet förstärker det starka och försvagar det svaga och hur det på sikt urholkar och gör det omöjligt att leva på vissa platser.

Och vad innebär det i förlängningen om det leder till att vi monterar ner den landsbygd vi har? Och vem har förresten frågat våra barnbarnsbarn?

”Vi tycker det är dags att börja uppmärksamma och syna normer kopplat till plats. Att visa på hur de tar sig uttryck, inte bara i politiken och i journalistiken, utan även bland oss vanliga medborgare.”

Vilka normer vi har visar sig också i hur vi uttrycker oss. Staden kopplas till begrepp som innovation och tillväxt medan landsbygden kopplas till avfolkning och stagnation. Ingen reagerar heller på uttryck som kusinen från landet, bonnläpp eller lantis. Att tala nedsättande eller göra sig rolig på landsbygdens eller landsbygdsbornas bekostnad finns det inga som helst tabun för. Det finns ingen som gör kopplingen till hur det vi säger formar vårt sätt att se på stad och land, var vi tycker man ska bo, var det finns ett gott liv, var vi utvecklas, var vi kan leva mest effektivt och miljövänligt och var den stora utvecklingspotentialen finns.

Johanna Nilsson och Maria Lillieström är initiativtagare och grundare till Härifrån.

Vi tycker det är dags att börja uppmärksamma och syna normer kopplat till plats. Att visa på hur de tar sig uttryck, inte bara i politiken och i journalistiken, utan även bland oss vanliga medborgare. Att vi förstår att mycket av det vi säger och gör är uttryck för ett värdesystem som i förlängningen leder till ett samhälle där staden står för lösningarna och där landsbygden blott blir en underleverantör till staden.

Vi vill i detta vårt första blogginlägg tipsa om en artikel vi skrev för Archileaks om just den urbana normen och hur den tar sig uttryck. Du hittar den här: [Krossa den urbana normen](#)

I en ojämlik maktordning är den ena norm och alltings utgångspunkt, det andra just det andra. Att mannen har en privilegierad samhällsposition i relation till kvinnan är erkänt och ofta omtalat men hur är det med staden i relation till landsbygden? Varför framställs urbaniseringen som obestridligt av godo? Varför pratar vi aldrig om stadsnormen?

Mycket nöje. Och på återhörande!